

УДК 378.016:004

Ткачук Галина Володимирівна

доцент кафедри інформатики та ІКТ
факультету фізики, математики та
інформатики

Уманського державного педагогічного
університету імені Павла Тичини

Джога Дмитро Сергійович,

студент 4 курсу, факультету фізики,
математики та інформатики

Уманського державного педагогічного
університету імені Павла Тичини

ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ПРОГРАМ-МЕСЕНДЖЕРІВ В УМОВАХ РЕАЛІЗАЦІЇ МІЖПРЕДМЕТНОГО ПІДХОДУ

У статті проводиться аналіз педагогічних можливостей використання програм-месенджерів для реалізації міжпредметних зв'язків. Наводяться приклади проблемних завдань, розв'язування яких можна організувати засобами програм-месенджерів.

Ключові слова: програма-месенджер, Viber, міжпредметний підхід, технічні компетентності.

Tkachuk G.V., Dzhoha D.S. Features of the use of messenger programs in the implementation of the interdisciplinary approach.

The article analyzes the pedagogical possibilities of using messenger programs for the implementation of interdisciplinary connections. Examples of problem tasks are presented, the solution of which can be organized by means of messenger programs.

Keywords: messenger program, Viber, interdisciplinary approach, technical competence.

Використання сучасних інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) у навчальному процесі стає поширеною практикою в педагогічній спільноті. Швидкий доступ до навчальних матеріалів для студентів та можливість керувати навчальним процесом і відслідковувати активність суб'єктів навчання для викладача дає змогу підсилити та актуалізувати навчальний процес, поживити та оновити традиційну систему навчання та підвищити продуктивність навчальної діяльності.

Важливим етапом розвитку ІКТ є поява мобільних пристроїв та їх використання з навчальною метою. Засобами мобільних технологій можна подавати навчальний контент, організовувати взаємодію суб'єктів навчання, здійснювати оцінювання навчальних досягнень суб'єктів навчання тощо. Всі види навчальної діяльності студентів та діяльності викладача здійснюються за допомогою різноманітних додатків, які встановлюються на смартфонах учасників навчального процесу.

Зокрема, для організації навчальної взаємодії між студентом і викладачем використовують програми-месенджери – спеціальні клієнтські програми для здійснення комунікації в системі миттєвого обміну повідомленнями [2, с.50]. Спочатку месенджери дозволяли обмін лише текстовими повідомленнями, але з часом були додані функції передавання файлів, зображень, відео, а в деяких і відео-зв'язок. Сьогодні створено велику кількість програм обміну миттєвими повідомленнями, але використання їх в навчальному процесі й досі залишається малодослідженим.

Таким чином, метою нашого дослідження є визначення найпоширенішої програми миттєвих повідомлень серед студентів і викладачів та аналіз її можливості щодо реалізації міжпредметних зв'язків при вивченні навчальних дисциплін інформатичного та технічного характеру.

Для визначення найпопулярніших програм-месенджерів серед студентів та викладачів факультету фізики, математики та інформатики Уманського державного педагогічного університету було проведено голосування, в якому пропонувалось вибрати найчастіше використовувані месенджери (рис. 1).

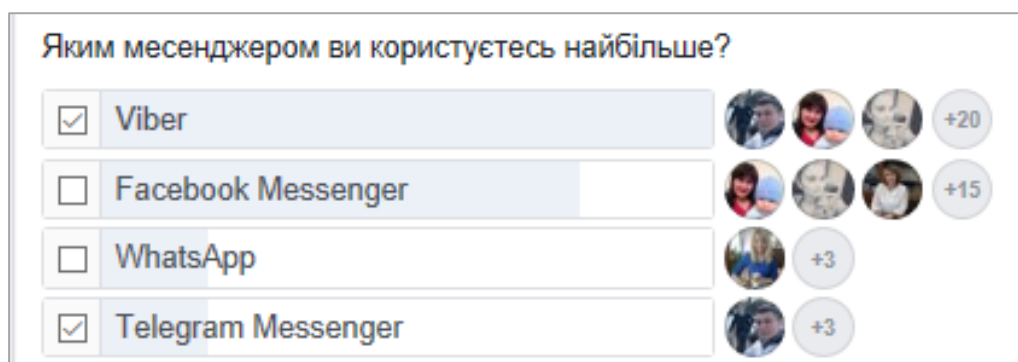

Рис.1. Голосування серед студентів та викладачів факультету фізики, математики та інформатики на виявлення найпопулярнішої програми-месенджера

Відповідно до результатів голосування визначено найбільш популярною програмою-месенджер – Viber та з невеликим відривом у 5 голосів – Facebook Messenger. Поширеність Viber також підтверджується світовою статистикою, зокрема у 2017 р. він став найпопулярнішою програмою-месенджером в Україні [1].

До основних переваг цієї програми можна віднести:

- високу якість зв'язку і чіткість звуку;
- можливість здійснення дзвінків по всьому світі безкоштовно;
- підтримка групових чатів (до 40 учасників);
- зручний і продуманий інтерфейс;
- передача файлів;
- захист від спаму;
- кросплатформність програми (Windows, Linux, MacOS, Android, iOS та інші);
- автоматична синхронізація контактів з телефонної книги;
- відсутність реклами;
- підтримка багатьох мов.

Зазначені переваги дають підстави використати цю програму для організації навчальної комунікації та реалізувати міжпредметний підхід при вивченні відповідних навчальних дисциплін.

Розглянемо реалізацію міжпредметних зв'язків засобами програми-месенджер Viber на прикладі дисципліни «Інформатика та ІКТ» та технічної дисципліни «Архітектура комп'ютера та конфігурація комп'ютерних мереж». Головними міжпредметними зв'язками між цими дисциплінами визначимо технічні компетентності, які можуть бути сформовані у майбутнього фахівця. В даному випадку міжпредметні зв'язки виступають як дидактична умова, що забезпечує відображення у змісті дисципліни «Інформатика та ІКТ» технічних знань, а на практиці – формування технічних вмінь та навичок.

Міжпредметний зв'язок засобами програм-месенджерів дає змогу сформуванню лише технічні знання, оскільки вміння та навички доцільно формувати на практиці з реальними пристроями. Виділимо з дисципліни «Інформатика та ІКТ» спільні технічні поняття, що вивчаються в межах технічної дисципліни «Архітектура комп'ютера та конфігурація комп'ютерних мереж» (табл. 1).

Таблиця 1

Міжпредметні зв'язки дисципліни «Інформатика та ІКТ» та «Архітектура комп'ютера та конфігурація комп'ютерних мереж»

Теми дисципліни «Інформатика та ІКТ»	Міжпредметні зв'язки (спільні технічні поняття)
Теоретичні основи інформатики.	інформаційна система, автоматичні та автоматизовані системи, технологія
Історія розвитку ОТ	механічні обчислювальні пристрої, покоління комп'ютерів
Будова комп'ютера. Базові складові та їх характеристики	архітектура, обчислювальна система, складові комп'ютера: системний блок, материнська плата, жорсткий диск, монітор, клавіатура тощо.
Операційна система	диск (фізичний і програмний), драйвер пристрою, постійна пам'ять комп'ютера (BIOS)
Стандартні та сервісні програми ОС	продуктивність комп'ютера, дефрагментація диску, брандмауер, сканер, мережа Інтернет, накопичувачі
Системи опрацювання інформаційних даних	апаратні засоби опрацювання комп'ютерної графіки: монітор, проектор, сканер, принтер, тощо; процесор (двозначне поняття – текстовий або табличний процесор і процесор комп'ютера).
Комп'ютерні мережі. Інформаційно-пошукові	мережа, сервер, клієнт,

системи	
Бази даних	накопичувачі, сервер, клієнт, автоматизована інформаційна система, адміністратор баз даних
Мультимедійні технології	мультимедійна техніка: монітор, проектор, колонки, навушники, мікрофон, відеокамера.

Після виявлення міжпредметних зв'язків здійснюється планування кожного заняття дисципліни «Інформатика та ІКТ», яке включає методи активного навчання та відповідні міжпредметні завдання, які будуть реалізовані засобами програми-месенджер.

Для організації навчальної діяльності засобами додатку Viber нами обрано метод постановки проблемних завдань, оскільки таке завдання можна описати та подати для спільного обговорення у групі програми-месенджера. Найкраще така діяльність може бути організована в межах самостійної роботи, оскільки вона не має часових меж.

Суть методу постановки проблемних завдань полягає як в активній пошуковій діяльності студентів, що починається з розуміння проблеми та пошуку методів її розв'язування, так і в різноманітній самостійній діяльності студентів. Важливо те, що проблемні завдання, на відміну від звичайних, завжди повинні містити приховану суперечність і мати неявно задану умову. Студентам потрібно сформулювати умову, скласти структуру та реалізувати її, застосовуючи певну технологію.

В межах самостійної роботи викладач ставить проблемне питання і транслює його на мобільні пристрої студентів засобами програми-месенджера. Відповідно студенти шукають вирішення цього питання та обговорюють його у додатку. Обговорення може тривати досить довго, доки студенти не прийдуть до загального висновку або ж викладач не поставить крапку в обговоренні. Таким чином, студент постійно знаходиться у проблемі, шукає її вирішення не тільки в межах робочого часу чи перебуваючи в навчальному закладі. Маючи мобільний пристрій постійно під рукою, отримуючи нові повідомлення з поставленої проблеми від інших учасників, у кожного студента активізується розумова діяльність та з'являються нові думки і твердження.

Яскравим прикладом проблемного завдання технічного характеру можуть бути описи різноманітних несправностей комп'ютерної техніки. При цьому студенти повинні зазначити причину такої несправності та запропонувати різноманітні шляхи її вирішення. Кожна запропонована причина чи пропозиція обговорюється у групі додатку Viber та підтверджується або заперечується іншими учасниками. Таке підтвердження можна організувати за допомогою шкали Лайкерта, де студент може проголосувати за одну з п'яти відповідей: 1) повністю не згоден; 2) не згоден; 3) важко відповісти; 4) погоджуюсь; 5) повністю погоджуюсь.

Іншими прикладами проблемних завдань можуть бути:

- складання списку необхідних мережних компонентів для побудови мережі у комп'ютерному класі;
- визначення вартості технічних компонент для заданих параметрів комп'ютерного класу;
- підбір комп'ютерної техніки з наперед визначеним бюджетом;
- складання комп'ютера з найкращими технічними характеристиками (при обмеженій кількості комп'ютерних складових);
- трансляція на мобільній пристрій відео сюжету та його обговорення тощо.

Таким чином, проблемні завдання дають змогу реалізувати міжпредметні зв'язки, покращити розуміння матеріалу та підвищити продуктивність роботи студента. Програми-месенджери зарекомендували себе як ефективні засоби організації навчальної взаємодії між студентом і викладачем, яка сприяє формуванню предметних (технічних) компетентностей майбутнього фахівця в межах відповідних інформатичних та технічних дисциплін.

Список використаної літератури

1. *The Most Popular Messaging Apps by Country, 2017. [Electronic resource]. – Access mode: <https://www.similarweb.com/blog/popular-messaging-apps-by-country>.*

2. *Голошубина О.К. Функции интернет-мемов в речевом жанре «Разговор в мессенджере» // Вестник Омского государственного педагогического университета. Гуманитарные исследования, 2016 – №4 (13). – С.50-52.*